

„Edinost“

baja enkrat na dan, razen nedelj in
arznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto	34 kron
za pol leta	12 „
za četrt leta	6 „
za en mesec	3 kroni

„ročno je plačevati naprej. Na naročbo brez priložene naročnine se uprava
ne odziva.“

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo po-
suzne številke po 6 stotink (3 nvd.);
v Trstu pa po 8 stotink (4 nvd.)

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

Se računajo po vrstah v petitu. Za več-
kratno naročilo s primernim popustom
Poslana, osmrtnice in javne zahvale do-
mači oglašit. se računajo po pogodbi

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu
Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo
Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase spre-
jema upravništvo. Naročnino in oglase
je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v
alici Carintia št. 12. Upravništvo, in
sprejemanje inseratov v alici Molin
picolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Načrti pa sanje Velikonemcev.

V.

Že zgoraj je postavil dr. Delfs načelo:
Nobena velesila, ki ima v sebi moč življenja,
ne more jednega dela svojih velikih rek, zlasti
pa ne njihovih ustij, trajno puščati v rokah
drugega naroda! Ta zahteva postaja sedaj
še važnejša, ker se bo zidalo celo omrežje
vodotokov; kajti železnice ne morejo več pre-
magovati nalog, ki jih daje rastoči promet.

»In ravno projektovani (oziroma, v Av-
striji, letos skleneni zakoni o vodotokih. Op.
poroč.) veliki vodotoki med Renom,
Donavo, Labo, Odrom in Vislo mo-
rajo vsakomur predložiti naravno
geografsko-politiško zvezo vseh
teh porečij (S tega stališča je pač po-
treba odobravati uporabeške kon-
servativne aristokracije gledé
na zakone o novih avstrijskih vodotokih!!
Op. poroč.) in jo istočasno pospešujejo, to se
pravi, spravljajo Avstro-Ogrsko v
krog politične sile Veliko-
nemčije!«

V tem pa, ko se Nemčija pripravlja za
to naloge, pride konečno in neizogibno v ko-
lizijo z Rusijo, katera hodi natanko po isti
poti, namreč tudi Rusija zida vodotoke (A
ne z očitno namero, da bi prežala na druge
države, kakor dela Velikonemčija! Op. poroč.)
Praktično ustje velikih rek Rusije ne leži v
Črnem morju; to ustje je od stopinje pri
Carjigradu, Suceu in Adenu; še le tu se ru-
ske velike reke izlivajo v svetovno morje.
Ker je Rusija zaostala in slaba, postopa ona
drugače nego Anglija; Rusija se varuje imeti
istočasno preveč želez v ognju.

Dr. Delfs izraža veliko bojazen, da bi
Rusija prodrla do Carjigrada in potem dalje.
Ker pa hoče tudi Velikonemčija zaseči Carji-
grad, Dardanele in tako dalje, očita našpan-
germanec Bismarcku, da je bil toliko kratko-
viden, izražaje se, da Nemčiji ni do Dardanel,
in da bi bilo Nemčiji še na dobiček, ko bi
— jih vzela Rusija.

Potem kliče: »Kakó se hočemo nadejati,
da napravimo iz Male Azije trajno sfero
velikonemških interesov, ako bo tam, na oni
strani morskih očin, vihral pravoslavni pra-
por?! Ali bo morda ruski medved trpel, da
bi se mu mi spakovali (pačili) ob Bosporu?
Ne, stvar je drugačna. Politiška zemlja obla-
se suče okolo osi, katere jeden konec leži v
Panamskem, drugi pa v Šueškem vodotoku.
Na obeh teh koncih se odloči usoda zapadne
in vzhodne poluoble. Nemčija ne sme nikdar
privoliti, da bi kaka velevalost gospodovala
zajedno nepretržno s svoje zemlje, ali pa z

jednega kontinenta na drugi. (Avtor rabi za
ta dva pojma besedi: »kontinguirlich« in pa
»extrakontinentale«. Op. por.) Tudi tukaj,
kakor povsod, ako merimo z velikimi merili,
se nahajajo angleški pa velikonemški interesi
ne v nasprotstvu, temveč v vsoprednosti.
Takó ali takó si morati Nemčija pa Anglija
pomagati, da ne zasede Rusija Šueškega vo-
dotoka. Anglija bi utegnla Nemčiji odstopiti
ostrov Kiprski (Cypern), ker Anglija vendar
ne more obdržati vsega. Za Nemčijo pa bi
bil Kiper »neskončne vrednosti« in malodane
poroštvo Egipta za Anglijo nasproti Franciji
ali Rusiji.

Nemčija mora ubraniti, da bi Rusija
»Ostzejsko« morje izpremenila v rusko no-
tranje jezero, in da bi istočasno otvorila Nevo
pa Vislo. Vso dolžino Visle mora
dobiti Nemčija. Kakor na Donavi, mora
Nemčija podvreči se manjšemu zlu, da odvrne
veče zlo.

No to ni še dovolj za Nemčijo. Ne
Danskega, ne Skandinavije ne sme Rusija
dobiti. Skandinavija mora biti sveta veliko-
nemška zemlja nasproti Rusiji. Zato morajo
Nemci obsojati, da se hoče Norveška ločiti
od Švedskega; življenje Nemčije zahteva
krepko Skandinavijo, da bo v potrebi poma-
gala kakor zaveznica Nemčiji. 4)

Gledé na take velikonemške agresivne
misli avtor obsoja Bismarcka, ki je propove-
doval večno prijateljstvo z Rusijo in zagotavljal,
da med Nemčijo pa Rusijo ni nikakih na-
sprotstev. Ko je pisal svoje »spomine«, ni
niti slutil, da se Nemčija utrdi v Kitaju, pa
v Mali Aziji. Tu pa — pravi Delfs —
Nemci ostanejo po izreku: J'y suis, j'y
reste. (Tu sem, tu ostanem). Odtod
spravimo že sedaj Rusijo med
dva ognja. 5) Ali more misliti kdo — pri-
pominja naš avtor — da bi mala kompaktna
Mala Azija imela dovolj prostora za Nem-
čijo pa Rusijo?

Žal je našemu politiku, da ni Nemčija,
po nasvetu genijalnega Moltke-ta, »uničila
Rusije, dokler je bil še čas!« Leta 1871. ali
vsaj l. 1881., po smrti Aleksandra II., da je
bila prilika za to, da bi bila Nemčija razmerno
lahko izvršila to; a pravi trenutek se je sra-
motno zamudil.

No, pa tedanja Bismarckova napaka daje
Delfs-u vendar tolažbo, da jo Nemčija po-

6) Zopet se kaže tudi tu tisto načelo, katero v
velikonemškem interesu zahteva močno Turčijo, Oger-
sko in še druge »prijateljske« države Velikonemčije.
Op. poroč.

7) Ta misel prejšnja gotovo tudi nemško diplo-
macijo, a tudi analogna misel, da bo hotela pogra-
biti Avsto-Ogersko od Zapada in maloazijskega
vzhoda! Op. poroč.

ki je bil med vsemi najpotrpežljivejši, naštel
13 večjih in manjših barkovljanskih ribi-
ških čolnov. — Poglej, poglej, mu je del
Jaka, če je že med njimi mojega strica
»Margherita« s križastim jadrom, pa mi po-
zdravi strica.

Jože je sicer prekimol molčé, umel pa ni
— ne vem — strica ali Jaka.

Kar se je prikazala iz-pod skalovja
zmršena glava starega Vipaveca, ki je tu ko-
sil travo in prenočeval. Za njim je prišla po-
pravljaje si obleko, že po vsem videzu sodé,
njegova hčerka — brhko dekle v cvetoči
dobi. Starec je prijetno dirnila domača govo-
rica takó visoko pod božjim nebom in tako
rano zjutraj. Veselo je voščil: Dobro jutro
gospodje! Ste pej zgodnji!

— Seveda; prej smo vstali nego Vi,
kakor kaže — ga je vzel v klešče dr.
Kove.

Hm, pej ne bo Vaša za danes: jaz
sem prej.

— Saj smo Vas videli, da ste se ravno-
kar izdrli iz boba.

pravi tedaj, ko se Anglija pa Rusija zastran
Indije, spopadeti na življenje in smrt. 3)

Potem da bo pravi tenutek, da Nemčija
vdari po Rusiji.

Med tem imajo Nemci dovolj časa, da
se pripravijo za to. »Obdani so od 7 držav,
katerih nobena noče Nemčiji zares dobro.
Tako število sosedov pa treba po možnosti
zmanjšati. Male države bodo le na dobičku,
ako se uklonijo Nemčiji. Že Velikonemčija
sama 4) varuje Holandijo, Belgijo, Dansko,
Švico pred — Rusijo. Zato pa naj bi te male
sosedinje Velikonemčije odškodovale to po-
slednjo, kakor si bodi po dostojnosti. Tako
misli Delfs.

Velika država ima pravico do topograf-
ski bližnjih, legitimnih morskih pobrezij. Kaj
je Danija ali Jutlandija družega nego severni
Šlezvig, in kaj je Nižezemsko družega nego
zapadna Frizija? S kratka, take sosednje
državice pohrusta Nemčija prej ali pozneje,
iz lepa ali iz grda. Seveda pobere Nemčija
tudi vse otoke, ki so v obližju in posesti teh
državice.

Politični pregled.

V TRSTU, dne 7. septembra 1901

Ferri v Trstu. (Zvršetak.) Preidemo
k zaključnim opazkam. Je-li res potrebno, da
se morajo slovenski delavci v Trstu ločiti
od narodne stranke in skupljati se v posebno
socijalistično, nam sovražno stranko in naj si
bi imela ta stranka tudi dobre in poštene
namenje?! Ne. Njih namen bi namen bi mor-
al biti: boriti se proti izkoriščevalcem za
lastno blagostanje! No, nima-li naša stranka
tudi tega namena, se-li ona ne bori proti
kapitalizmu in za moralno, intelektualno in
materijalno povzdigo našega naroda?! Čemu
samo našega naroda?! Čemu samo našega in
ne tudi drugega? vpraševal bo zopet kdo
zlobno. Naš odgovor je: drugi narodi imajo
ne samo dovolj sredstev, da to sami opravijo
brez naše pomoči, temveč imajo celo dovolj
sredstev, da nas morejo poleg tega
še zatirati! Vsak pameten človek in
tudi če ni tako »učen« kakor nekateri »so-
cijalistični« voditelji, bo umel, da bi bilo
tako počenjejanje potrata moči, kar pa je velik
socijalistični greh.

3) Kaj pa, če ostane Rusija toliko modra, da
sploh ne bo hoteli zasezati Indije? Op. poroč.

4) Ta trditev velja pa toliko bolj za
male slovanske večinomoma v politiki ne-
samostalne narode. To naj uvažujejo
razni slovanski separatisti, oziroma
nasprotniki Rusije. Op. poroč.

— Pej tudi, ko bi ležal še sedaj, sem
prej vstal nego Vi gospodje, kalikor Vas je.
Tako je.

Gospodje iz Trsta so se spogledali in
molčali.

Hčerka je hitela kuriti za zajutrek in je
skrival pogledovala junaške ljudi, ki so bili
tukaj kakor domači.

— Nobeden od Vas, saj Vas vidim, go-
spodje, ni še tako star, kakor jaz, zato tudi
ni nobeden prej vstal! Pej z Bogom go-
spodje!

— Ti, ta je vredna ves tisti tropinovec,
kar ga je še ostalo, je ukrenil Grm.

— Ne, polovico! — je branil Nande.

— No, dva štrbunkeljna pa res.

— Jože, dve šilci odmeri možu, da ne
bo hud.

— E, ne bo ne, primojtrikrat da ne bo,
je pomagal vodnik, kateremu se je škoda
zdela žganja, vendar je na tihem hvalil Kov-
čevo previdnost: to je res pameten gospod,
saj se mu pozna še na naočnikih; škoda, da
včasih govori tako nespametno, da se mu

Kdor je na viharjem morju v nevarnosti,
da se potopi, se bo proketo malo brigal
za to, da morda koga na kopnem trebuh boli.
Smo-li mi ali nismo v taki nevarnosti, od naj-
večjega našega kapitalista do zadnjega prole-
tarea?! Kapitalist si reši svojo pozicijo in
proletarcu se zboljša položaj, le ako se tesno
združena borita proti gospodujočemu narodu
ali ako — izdala svoj narod! Na ta drugi
način dosežeta svoj smoter morda veliko ko-
modnejše; le nekoliko perfidnosti je treba —
pa gre. Treba jim je postaviti se le na ne-
koliko »vzvišenejš« stališče in ne brigati se
za to, če gre vled takega postopanja ves
ostali narod k vragu, če se ves moralno in
materijalno ugonobi — le da se godi njima
dobro! To je vse, če hočete, prav in lepo;
le to hibo ima, da ne soglaša z idejami —
socijalizma. Braniti svoje pravice in svoje
splošne koristi, ne da bi pregrešili proti kar-
dinalnim točkam zdravega socijalizma, možno
je našim delavcem jedino le v
naši stranki! Ako se združujejo naši
delavci v takih strankah, kakor je tukajšnja
socijalistična stranka, oslabljajo le naš boj
proti laški kapitalistični stranki, ter podpi-
rajo na ta način zatiranje šibkejšega in za-
tiranje naše narodnosti! Z jedno besedo: bi-
jejo socijalizmu v obraz!

Povejte nam vendar, vi vsegavedni mo-
derni učenjaki, za kaj se borita naša stranka
in naše glasilo? More-li kdo na božjem svetu
dokazati, da se je naša stranka borila kedaj
za kaj drugega, nego za ves svoj narod, torej
tudi za nižje sloje?! More-li kedo oporekati
temu, da sestaja naš narod po ogromni ve-
čini iz revnejših, zatiranih slojev?! In ako
se borimo za ta skupni narod, se mari ne
borimo v prvi vrsti za tiste revnejše sloje, iz
katerih je po večini sestavljen?! Kje smo to-
rej mi v nasprotju s socijalno idejo?! Niti
če pridejo še stokrat veči sofisti, nego so vo-
ditelji lažisocijalistične stranke, ne morejo nam
dokazati, da nismo mi socijalistična stranka v
pravem pomenu te besede, ker se borimo na
vsej črti proti kapitalistični, izkoriščevalni
laški oligarhiji. Kdor ne pripozna tega, ne
pozna naših specijelnih primorskih razmer, in
ako ne pozna naših razmer, naj se nikakor
ne sili voditeljem katere koli primorske
stranke!

Včerajšnji »Rdeči prapor« se posebno
ogreva za Ferrijevo govorniško umetnost,
njegov urednik je šel menda poslušat Ferrija
govornika in ne Ferri-ja —
socijalista! Sploh čuti ta mož — urednik »R.
P.« — vsebi mnogo več umetniških zmožnosti,
nego pa za trezno razmišljanje socijalnega
problema! Za-to pa bi bil mnogo več kori-

človek mora smejeti. Tako je prav. Ne vsega!
Nekaj mora ostati še za Vas, ali bolje: za
— nas!

— Pej zahvalim, gospodje a-a-a! Ta je
pa kakor olje! se je zdahnil starec po obeh
štrbunkeljnih.

— Nisi božji, če ni, je mrmral vodnik
in stopal za njimi.

— Kaj pa Jekle? Oče, ali nič ne pije
Vaša — hm punica?

— Ne pije ne! Pej zahvalim, sta se
oglasila hkrati oče in hči.

Grm je pa nagloma zgrabil Jožetu žga-
nje in šilo iz rok ter urno stopil k deklici in
jej natočil, dasi se je branila pa je opravičil še
slabeje nego prejšnji večer, ko je skupil samo
za uho. Danes je moral za svojo sitnost od-
nesti pravečato klofnto, potem je še le krev-
ljal za drugimi. Kdor išče, najde!

Po znakih »Slov. plan. društva« so se
pomikali, okrepčani, proti vrhu. Vsakdo je v
polnih požirkih žviljal krasni razgled na jug
in zahod, le dr. Kove je trdovratno silil za
rob v grmovje. (Pride še.)

PODLISTEK

Gospodje iz Trsta.

Spisal Ivo Trošt.

Jože Bezgovičar je začel, ne mené se za
nevarni prehod, z daljnogledom iskati open-
ski obelisk in prešteti, koliko gostov za-
jutrkuje danes poleg obeliska pred hotelom
»obelisco«.

Srečno so se skobacali mimo rdečih črk
in preko najtežavnejega prehoda med skalovje
nad cerkvico sv. Jeronima, ki jo je zares po-
stavil takoj za robom, ker mu je bila pre-
težka.

— Ehe, kaj, haló, prvi zajutrek, je ve-
lel dr. Kove in položil svoje dolge kosti na
kup posušene mrve kakor — kolce.

— In drugi in tretji — je sekundiral
Nande, ki je že resno otipaval po žepih svo-
jega svrtnika, da kaj vžitnega potegne na lepo
božje jutro, dočim so drugi strastno srebali
vodo, pomešano z vinom. Ker so se z eno
samo kupico le počasi zvrstili, je Bezgovičar,

stil človeštvu, ako bi bil ostal pri svojem — kopitu. Opravičuje se, da nima dovolj prostora, da bi podal poročilo o Ferrijevih govorih. Verujemo, verujemo, da nima prostora za resne stvari; kam bi pa potem spravljali svoje psovke?! Ferri je znal nad 4 ure neprenehoma govoriti, ne da bi bil izustil nijedne psovke. Ubogi Ferri, on pač nikdar več ne doseže v »socializmu« naših Kristanov in družbe, ki so prepričani, da se socialni problem ne razpravlja z argumenti ampak s psovkami in da so v polemiki s svojim nasprotnikom najbolji argumenti zopet — psovke. Nam je Ferri ravno radi tega imponiral, ker ni rabil psovke; lažisocialisti pa se ravno vsled tega nikakor ne morejo ogreti zanj! In prepričani smo, da bi ga naši socialisti, ako bi bil hotel v Trstu poskusiti svoje delovanje, že davno — izključili! Ferri je sicer omenjal, kako se je zlomila moč fevdalnega in duhovniškega gospodstva in je izražal nad tem svoje zadoščenje, a vse to brez psovke na fevdalece, duhovnike in vero kakor tako. Govoril je tudi o dolžni ljubezni do družin narodnosti, ni pa obsodil nacionalne ideje same. Ferri obsoja narodni šovinizem, ne obsoja pa ljubezni do lastnega naroda, medtem ko menijo naši lažisocialisti, da je negiranje vsake nacionalne aspiracije kardinalni znak socializma!

Deželnozborske volitve v Galiciji.

Velika zmaga poljskega plemstva v kmečkih občinah v Galiciji odločila je tudi že sestavo bodočega deželnega zbora, ker mandati v veleposvestu jej itak že izključno pripadajo in bo imela, tudi ako ne zmaga v mestih niti eden nje kandidat — kar pa se gotovo ne zgodi — nad dvetretjinsko večino. Dosedaj ni slišati še o nikakih izgrelih, kar bi pričalo, da so se volitve izvršile mirno in v redu! Iz tega pa seveda še ni smeti sklepati nikakor, da je izid volitev izraz ljudske volje. Nasprotno je na ta način dokazano, da poljska vladna stranka na volilce izvršuje že tako nasilje, da je postalo ljudstvo povsem apatično do vsega, kakor se to dogaja tudi med nemadljarskimi narodi na Ogerskem.

Poljska vladna stranka ima vso moč v svojih rokah, vsa javna oblastva so zaposedena po njenih privrženceh in celo namestnik je eden njenih voditeljev. Ni čudo potem, da ljudski glas ne more priti do veljave, posebno če pomislim, da se, izvzemši našo Istro, v nobeni drugi avstrijski deželi ne korrigirajo volitve na tak način, kakor v Galiciji.

Dunajska židinja »N. F. Presse« bi hotela tudi iz teh volitev kovati zlato za svoj centralizem. Najprej je židovsko liberalna stranka ustvarila v Avstriji take razmere, da je skoraj popolnoma nemogoče pravo parlamentarno življenje na podlagi politične in narodne enakopravnosti, potem pa nam glavno glasilo iste stranke prihaja z moraliziranjem in z zgražanjem nad takimi odnosaji, piše iz teh odnosajev najlepše spričevalo onim, ki so jih v resnici zakrivali ter reklamirajo iz teh odnosajev za svojo stranko, to staro nepopoljšljivo grešnico, pravo do gospodarstva. Radi greha naj bi se grešniku dajala — nagrada.

Katoliški shod v Olomucu. V Olomucu se bo vršil velik katoliški shod. Ker pa nemški obč. zastop ni hotel dovoliti koridorja v semenišču, se je obrnil načelnik odbora za ta shod s pritožbo na namestništvo. Vsled te pritožbe je prišla na lice mesta uradna komisija, ki je konstatirala, da je na koridorju prostora za 2000 oseb in je bilo na to ex commissione dano dovoljenje za priredbo shoda.

Zavod sv. Jeronima. Danes ni posebnih vesti, ker je stvar pendentna na sodišču. Pač pa je razprava po listih nepretržno živahna. Da so vsi laški listi, izvzemši vetikanska glasila, na strani brigantov, se umeje ob sebi. A tudi naše dunajsko liberalno časopisje, v kolikor je moremo zasledovati, je vse na strani rimskih psevdodolmatincev. Seveda, njihovo sovraštvo do Slovanov je toliko, da se ne morejo postaviti na njegovo stran, tudi če s tem ubijajo ugled lastne domovine, nje suvereniteto in najjasnejše pravo. Ker pa je javna tajna, da so krogi, v katerih ima naš minister za vnanje stvari, grof Goluchowski, svoje zaupnike, v tesnih zvezah z vsemi večimi dunajskimi liberalnimi listi, nas obhaja slutnja, da ti listi izražajo mnenje, ki vlada v krogu zaupnikov grofa Goluchowskega. Slutnja nam pravi torej, da v tej resni aferi sveto in kruto užaljeno pravo jednega celega lojalnega na-

roda ter ugled države ne najdeta posebnih braniteljev v naši avstrijski diplomaciji. Je pač stara pesem, ki ostaja večno nova.

Atentat na predsednika Mac Kinleya. Sinoči še smo prinesli brzojavko, ki nam javlja, kako samozavestno je predsednik Zjedinenih držav severoameriških v panamerikanski razstavi v Buffalo govoril o bodočnosti Amerike in o načrtih, kako je treba delovati za povzdigo gospodarskega osamosvojenja ameriških držav. Danes došle nam brzojavke pa nam zopet pričajo, kako minljivo je na svetu vse: Mac Kinley leži sedaj že na smrtni postelji in Bog ve, da-li je še med živimi?! Skoro neposredno nekoliko ur potem se je zločinska roka hotela proslaviti s tem, da je skušala uničiti jedno vladarsko glavo. V panameriški razstavi v Buffalo, kamor je prišel, kakor smo že včeraj poročali, na otvoritev tudi Mac Kinley, je včeraj nenadoma pristopil k istemu lepo oblečen človeku, ga prijel za roko in ustrelil vanj dvakrat zaporedoma. Jedna kroglica se mu je zarila na levo stran prs, druga pa v trebuh. Prvo so mu že izdrli. Rani se dozdevati smrtni. Predsednika so prenesli v bolniško barako v razstavi. Pozneje je prišel zopet k zavesti, Napadalec so ulovili, a do sedaj še niso mogli konstatirati njegove identitete.

Tržaške vesti.

Osebnost. Prevzvišeni vladika tržaški, msgr. Šterk, je dospel včeraj popoldne po južni železnici iz Rogateca v naše mesto. Njegovo stanje se še ni povsem zboljšalo.

Socialni demokrati in »Narodni dom«. Tržaški socialni »demokratje« so si ustanovili z italijanskimi skupen dom. Similis simili gaudet — bi rekel Latinee.

Na ta preznačilen korak slovenskih socialnih demokratov naj bi odgovorili narodni delavci s tem, da nam pomagajo čim prej oživitvoriti prekristni »Narodni dom« v Trstu.

Radi in z veseljem priznavamo sicer, da so bili delavci prvi, ki so pristopili društvu »Narodni dom« in da so dosledaj razmeroma največje žrtvovali zanj, a vedno jih je še mnogo mnogo, ki se ne zavedajo, da bo nam pomagano vsem, ako bomo imeli enkrat gotovo svojo trdnjavo v Trstu.

Opozarjamo, da je urad »Narodnega doma« in polit. društva »Edinost« v prostorih »Delavskega podpornega društva«, ulica Molino piccolo 1, I. odprt od 5—7. ure zvečer ob delavnikih, a v nedeljo od 8—10. ure popoldne.

In — humaniteta?! Iz ulice Solitario smo prejeli: Bilo je včeraj, dne 6. septembra ob 6. uri zjutraj.... Ne, popred Vam moramo povedati, da je od nekada, kar pomnimo, v navadi, da na oglu ulice Solitario in Maurizio — kakor se godi tudi na mnogih drugih oglih mesta — naše okoličanke, Kraševke ali Brežanke prodajajo zjutraj svoje pridelke. To je gotovo udobnost zanje, ali tudi — za nas?! In morda za nas še bolj! Naše žene bi jih ne mogle pogrešati, saj jih vsako jutro kar nestrpno pričakujejo! Da ni teh prodajalk, morale bi naše žene na oddaljene trge po vse in za višo ceno, kar nam omenjene prodajalke prinašajo takorekoč pod nos in za nižo ceno! Naj le pride, kdor hoče, proizvedovat med nam in gotovo bo čul povsodi, da so nam večkrat omenjene prodajalke v pravo dobroto in da je neprijatelj ljudstva oni, ki jih proganja in šikanira.

Toliko, da bo nekoliko uvoda! Bilo je torej včeraj, dne 6. t. m., zjutraj ob 6. uri, ko je došel na ogel rečenih ulic policijski inspektor iz ulice Androna del Moro. Med kmeticami je bila tudi neka žena, ki je prodajala mleko. Nadzornik je baje opominjal to ženo, naj se odstrani. A revica, došla morda uro, dve ali tri ure daleč, bi bila rada — to je menda vendar lahko umeti — prodala, kar je prinesla seboj, ker so siromašni otročiči — kakor je povedala pozneje — doma lačni čakali, da jim prinese — kruha! Kdor ne more umeti ali uvaževati tega momenta, ta gotovo še ni iskal po leksikonu razlaganja o pojmu — humanitete! Torej žena ni kar zbežljala. To je bilo policijskemu nadzorniku v povod, da jej je razmetal vrče z mlekom in jo potisnil na tla. Potem jo je, s pomočjo jednega redarja, tiral na policijsko postajo. To eskorto je spremljalo mnogo oseb, ki so ogorčeno vsklikale marsikaj, kar ni glasilo baš pohvalno za postopanje gospoda nadzornika. Na postaji je žena tako britko jokala, da se je morala

smiliti tudi trdemu kamenu v nemem zidu! Iz njenega jadikovanja je bilo tudi posneti, da je nedolgo temu porodila!! Vila je roki: kaj ponesem danes svojim otročičem?! A nadzornik je govoril žnjo osorno in jo neprestano tikal. To vse je pripovedovala žena sama. Je-li se predpisi tako glase?!

Inspektor je slednjič izročil ženo jednemu stražniku, da jo odvede k tržnemu komisarju na lesni trg! In naročil je posebno, da se mu je žena zoperstavljala, da se je vrgla na tla in da bližnji stanovalec tožijo, da so jim te kmetice v nadlego. To poslednje odločno ni res; če pa bi bilo res, da se mu je žena zoperstavljala, potem se moramo le čuditi, kako jo je izročil tržnemu komisarju, ker — da si nismo juristi-penalisti — sodimo, da zoperstavljanje policijskim organom involvira dejanje, radi katerega treba odgovarjati ali na policijski oblasti sami, ali na sodišču — nikdar pa ne pred tržnim komisarjem.

Odveli so torej ženo k tržnemu komisarju, ki jej je vrhu vsega, kar se jej je zgodilo, naložil — še kronico globe.

Čitatelji, sodite! Mi ne le da nismo nasprotni javnim organom, ampak pripoznavamo izrecno potrebo njihovih. Menimo pa, da javni redar tudi tedaj, ko mora vršiti svojo težko, resno in često jako neprijetno nalogo, ne sme popolnoma pozabljati na to, kar zahteva človeški čut — humaniteta!

(Dotična žena bi nam ustregla, ako bi prišla v naše uredništvo, da izvemmo natančnejših podatkov in njeno identiteto. Op. ured.)

Vsaki dan kaj novega. Z Opčin nam pišejo: Vprašanje varstva na polju postaja vedno bolj pereče, ker so delavci na železnici — sestavljeni iz raznih krajev — postali prava nevarnost za naše pridelke. Te dni je posestnik Janez Škravaj-Starešinov zalotil štiri take poštenjake, ko so mu kradli na polju. Mari mislite, da je njegov prihod kaj imponiral tatovom? Kaj še! Rogali so se gospodarju. Na to je omenjeni posestnik — pošten mož, še nikdar kaznovan, — zaprosil gospoda namestniščenega poverjenika za okolico, dra. Fabrizziya, za orožniški list. In da-si je mož nekaznovan, poštenjak, in ni torej ničesar, ki bi govorilo za odklonitev take prošnje, je odgovoril gospod komisar, da za poljsko varstvo principijelno — ne dovoljuje orožnega lista. Naga in suha resnica je torej taka-le: čuvajev nam nočejo dati, orožja nam ne dovoljujejo in gospoda tatovi se lahko veselijo. Nadaljnega komentarja ne treba!

Pred 78 leti! V rokah imamo mal kajzipot tržaškega mesta od leta 1823. V tem kajzipotu, v katerem ni niti tretjina današnjih ulic, nahajamo devet ulic s sledečimi imeni: Braizech, Britz, Covag, Gruzolich, Jazbizza, Jeppa, Materizza, Majoliche in Tigor!! Dalje: Montuzza in Portizza! (Po naše: Brajnek, Brie, Kovač, Gruzolič, Jazbica, Jepa, Materica, Majolike in Tigor!) Danes obstoji pod gornjim pravopisom le še Tigor — druge so že vse oropali z nadejo, da utajé pravo lice nekdanjega prvotnega Trsta!! Med zagatami (zaprte ulice) sti v kajzipotu še: Oldraga in Gruzolič, katerih danes ni več — med živimi. Med 1619 tadanjimi hišnimi lastniki nahajamo 311 popolnoma slovanskih priimkov in skoro drugih toliko je bilo solastnikov! Mestna občina je imela v onem času 52 svojih hiš. Kjoza ali Chiozza, ki je prišel iz Italije kakor ulični pometalč, je imel pred 78 leti že 26 hiš! Največ hiš je pa bilo že tedaj v židovskih rokah!

Židje so ostali Židje, kakor so bili! Žal, da je izginilo vse ono, ki je bilo še naše pred 78 leti!

Vse, sem rekel, toda to ne odgovarja resnici, kajti imena nekdanjih Slovencev so ostala, dasi popačena! To nam bodi šola, kako se ne sme delati, ako nočemo, da izgine tudi to, kar imamo danes!

»Rdeči Prapor« nam na vse naše stvarne članke o socializmu odgovarja (kakor ni bilo drugače pričakovati) s kopo najsočnejših psov. V kolikor nam bo dovoljevala dostojnost, se hočemo v prihodnjih številkah nekoliko pobaviti s tem faroznim lističem. Seveda bolj od gori doli, ker v blato nočemo niti za — umazanim praporjem. Torej prihodnji teden. To bo — zabave!

Na prijazno povabilo naših narodnjakov iz Lonjerja, da bi »Tržaški Sokol« zletel enkrat tudi k njim, je — kakor čujemo — to društvo sklenilo odzvati se temu častnemu pozivu ter napravi dne 14. t. m. mal izlet v

prijazni Lonjer, kjer povodom tamošnje veselice domačega društva telovadei nastopijo tudi s telovadbo na orodju. Ponavljali bodo vaje iz Devina, ki so se izvajale na tekmovalni telovadbi na letošnjem IV. vseskolškem sestanku v Pragi. Dobro je še mnogim v spominu, kako dobro so v prejšnjih letih izletli »Sokola« v tržaško okolico delovali v narodnem pogledu. Nadejamo se, da bo naše občinstvo prihodnjo nedeljo dne 15. t. m. mnogoštevilno spremljalo naše »Sokole« v narodni Lonjer!

Vpisovanje učencev na deški štiri-razrednici družbe sv. Cirila in Metodija pri sv. Jakobu. Kakor je bilo že javljeno, bo šolsko vodstvo vsprejemalo učence dne 14. t. m. od 8. do 10. zjutraj.

Učenci, ki vstopijo v prvo na naš zavod, morajo priti z roditelji in prinesiti seboj krstni list, spričevali o cepljenju koz in da so zdravi na obeh. Ker so šolski prostori omejeni, naj se stariši požurijo, da ne pridejo prepozno.

Šolsko vodstvo.

Ciganke. Čudno je, da se še vedno nahajajo ljudje in celo gospoda — seveda večinoma le ženskega spola —, ki slepo verjamejo ciganskim prerokovanjem. Predvčerajšnjim popoldne prišli ste v stanovanje Marije S. na borznem trgu št. 5 ciganki, 27-letna Albina in 23-letna Ana Karis, ter se poučili gospej, da jej boste prorokovali bodočnost. Gospa se je dala pregovoriti in ciganki ste jo znali s svojim lažljivim prerokovanjem, podprtim z raznimi coprnijami, ki sta jih ciganki uganjali z mrliskimi kosmi, kockami, nabasanim mrtvim čukom in drugimi pripomočki, tako prestrašiti — češ, da jo dolete vsakovrstne nesreče, — da jima je gospa dala denarja in nekaj zlatenine, v skupni vrednosti nad 20 kron, in s prošnjo, naj jej skušati s copernijo odvratiti te nesreče. Ko ste ciganki opravili svoj posel, ste odšli, a se včeraj zjutraj zopet povrnil, misleči, da boste imeli zopet tako izvrstno trgatv. Slučajno pa je bil doma poleg gospe tudi njen soprog, ki je dal sleparski ciganki aretirati.

Drobne vesti. Ogenj. Sinoči je gorela neka hiša v ulici Solitario št. 20. Došli gasilci so z velikim trudom pogasili ogenj. Hiša je bila zavarovana.

Tatvini. Ivanka de Job, stanujoča v ulici Sv. Marco št. 17, ovačila je včeraj na policijo, da so jej včeraj zjutraj neznan izumoviči ukradli nekoliko perila, vrednega vsega skupaj 4 K.

Areangelo Danielis, stanujoči v ulici Caserma št. 11 je prijavil na inspektoratu, da so mu ukradli srebrno uro z verižico iz metala, vredna skupno 14 K.

Strašna nesreča. Včeraj popoldne se je v Lloydovem arzenalu dogodila grozna nesreča. Na novem parniku »Tirolo«, ki je v delu je 46-letni delavec Nikolaj Lakanič, stanujoči v ulici Malcantan št. 12, padel 15 m globočine, in je ostal mrtve na mestu. Poklicana komisija je izpraševala delavce in vzela vse na zapisnik. Mrtveca so prenesli v kapelo sv. Justa.

Nagla smrt. Včeraj je umrl nagle smrti 40-letni mehanik Jakob Mulič iz Kjadina. Došlemu zdravniku ni preostajalo drugega, nego da je konstatiral nastopivšo smrt.

Dražbe premičnin. V poned., dne 9. septem. ob 10. uri popoldne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: Greta 292, hišna oprava; Bazovica 131, krava; ulica Solitario 3 in ulica Molino a vento 1, oprema v zalogi, tehtnica, železna blagajna; ulica Caserma 14, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj: topolomer ob 7. uri zjutraj 16.7, ob 2. uri popoldne 25.— C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 755.4. — Danes plima ob 7.05 predp. in ob 5.40 pop.; oseka ob 11.54 popoldne in ob —. — popoldne.

Vabilo na posvetovanje. Podpisani vabi vse častite ude »Delavskega konsumnega društva« pri sv. Jakobu na posvetovanje, katero bo v soboto, dne 14. t. m. ob 8. uri zvečer v prostorih istega društva v ulici Concordia št. 1 A.

Miha Hrvatin.

Za možko podružnico družbe sv. Cirila in Metodija na Greti se je nabralo v pušici »Konsumnega društva« v Rojanu 11 kron 24 st.

»Trgovsko izobraževalno društvo« v Trstu. »Plesni odsek« tega društva vabi vse člene, znanee, gospice in prijatelje plesa na otvorjenju plesnih vaj te sezone, ki se prično

jutri v nedeljo dne 8. septembra. Vaje bodo trajale od 4 $\frac{1}{2}$ do 9 $\frac{1}{2}$ ure zvečer in se bodo vršile vsako nedeljo v prostorih velike dvorane »Slovanske čitalnice«, ulica S. Francesco št. 2, I. nads. Vstopnina za nečlene 40 nvč., gospice proste.

Zavod sv. Nikolaja priredi dne 15. t. m. na vrtu Ciril-Metodijeve šole svojo vrtno veselico. Vsa tukajšnja društva imela so svoje veselice, le zavod sv. Nikolaja se je od dne do dne umikal ter dajal prednost in prepustil prostor drugim društvom. Sedaj pa, ob zaključku letne sezone, oglašiti se mora tudi naš zavod, da bo vedelo sl. občinstvo, da tudi on še živi.

Opozorjamo na to veselico vsa društva, s prošnjo, naj uvažujejo, da zavod sv. Nikolaja je med pomenljivejšimi in velevažnimi društvi v Trstu, ker skrbi za moralno stanje naših od nikogar upoštevanih in branjenih slovenskih služkinj.

Za zabavo se bo skrbelo; tu bo godba, petje, deklamacija in naša narodna pošta. Vsi torej drugo nedeljo na vrt Ciril-Metodijeve šole pri sv. Jakobu!

Povodom veselice »Slovanskega pevskega društva« dne 1. sept. darovali so sledeča p. n. gospoda:

Delkot 1 K 50 st., dr. Čikovič 1 K 50 st., Krže 1 K 50 st., Vučkovič 1 K 50 st., Babič 1 K 50 st., Kamušič 1 K, Cviter 1 K, prof. Mandić 1 K, N. N. 80 st., Luksić 80 st., N. N. 60 st., N. N. 60 st., N. N. 60 st., Hrovatin 50 st., Turk 50 st., Pegan 50 st., Barkovljanski ribič 50 st., Perušek 50 st., Pretner 50 st., N. N. 50 st., N. N. 50 st., Rože 50 st., Kalan 50 st., Vrabec 50 st., Žitko 50 st., Škedelj 50 st., Pahor 50 st., Prelog 50 st., N. N. 50 st., N. N. 40 st., Bone 40 st., Geržina 40 st., N. N. 40 st., Blažič 40 st., N. N. 40 st., N. N. 40 st., N. N. 30 st., N. N. 20 st., N. N. 20 st., N. N. 20 st., Prele Stef. 20 st., Blažič Josip 20 st., N. N. 20 st., N. N. 20 st., N. N. 20 st., Ramor 10 st., E. P. 10 st., Merkuža 10 st.

Najsrčnejša jim zahvala od

Odbora

»Slov. pevskega društva«.

Ciril-Metodijev dar gg. Josip Mrevlja, veleposestnik v Dorenbergu 5 K, Andrej Cink, župeupravitelj v Pomjanu 2 K., Ražem Hr. nabral ob zvršetku rudarske veselice v Bazovici 2 K 66 st.

Skupaj . . . 9 K 66 st.
zadnjič izkazanih 656 „ 69 „

Vse skupaj . 666 K 35 st.

N. B. Kdor se še misli oglašiti s Ciril-Metodijevim darom, naj to stori čimprej, da nam bo možno v teku t. m. zaključiti račun Ciril-Metodijevega daru.

Blagajništvo.

Vesti iz ostale Primorske.

× Nevarno je obolel v Gorici g. dr. Josip Pavlica.

× Trebuh si je prerezal v strahu pred ječo 75-letni Martin Šorli iz Podmeleca. Imel je iti v ječo, pa je šel raje v smrt.

× Društvo »Sokol« za Volosko-Opatijo je ustanovljeno. Samo z Voloskega se je prijavilo 25 izvršujočih članov. Iz dna srca kličemo novemu bratskemu društvu: Na zdar!

× Številke govore! Na šoli družbe sv. Cirila in Metodija v Opatiji in Voloskem se je upisalo 155 otrok. In to brez vsake agitacije. V obe laški šoli pa 64 otrok. Mimo tega se je na šoli Rajčiča v Opatiji vpisalo 52 naših otrok. Skupno torej 207. Imamo torej razmerje 207:64. Te številke govore o krivičnosti istih, ki za italijanske otroke snujejo šole, skrb za veliko število otrok iz večine prebivalstva pa prepustijo družbi sv. Cirila in Metodija.

× Iz Doline nam pišejo: Glede na notico, priobčeno v »Edinosti« št. 202 o 14. septembra 1901 pod zaglavjem »Ponižno vprašanje«, moram pojasniti g. »Metli«, da, če v označeni notici navedena trditev velja o vseh drugih županstvih, o dolinskem ne velja, ker občinski urad v Dolini na vse strani dopisuje le slovenski, rabi izključno slovenske tiskarišnice in izdaje vedno le samo slovenske domovnice, tiskane v tiskarni »Edinosti«. Toliko v razjasnjenje. — (Tem hvalevredneje je Vaše početje. Op. ured. »Edinosti«.)

× »Gospodarska zadruga za sodni okraj Podgradi« vabi na občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo, dne 22. septembra t. l. ob 3. uri popoldne v prostorih

gospe Josipine udove Iskra v Jelšanah. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika in pregledovalcev računov ter razprava o sklepnem in proračunu. 4. Volitev pregledovalcev združenih računov. 5. Splošna naznanila in predlogi. 6. Srečkanje na dobitke različnega orodja in semena.

Srečkanja se more udeležiti le oni, kdor je vplačal letne doneske osebno ali po odposlaneu. Tik pred zborovanjem se ne bodo vsprejemali novi udje.

Materija, dne 5. septembra 1901.

O d b o r.

× Bralno društvo v Vel. Žabljah bo imelo svoj občni zbor jutri ob 3. uri popoldne z nastopnim dnevnim redom: 1.) Poročilo tajnikovo. 2. Poročilo blagajnikovo. 4. Razni predlogi.

Vesti iz Kranjske.

* »Slovenski list« pred porotniki. Predvčerajšnjim se je vršila pred porotniki v Ljubljani razprava proti odgovornemu uredniku »Slovenskega lista«. Tožnik je bil dr. Tavčar. Urednik je bil spoznan krivim in ga je sodišče obsodilo v tri tedne zapora in v povrnitev pravnih stroškov.

* Odprt grob. Trebanjski rojak, g. dr. Ignacij Klemenčič, redni profesor fizike na vseučilišču v Inomestu, je umrl nagle smrti. Pokojnik je bil odličen slovenski pisatelj, zvest rodoljub in blaga duša. Mir duši njegovi!

* Redkost. »Slovenskemu Narodu« pišejo: V vasi Jablanica pri Ilirski Bistrici porodila je žena Krnela mrtvega otroka, kateri je imel 2 glavi, 4 roke in 3 noge, otrok je drugače normalno razvit in ima lepe črne laske. Uredništvo pa pristavlja previdno: Za resničnost tega poročila ne prevzamemo jamstva, dasi je naš dopisnik sicer jako zanesljiv.

Vesti iz Štajerske.

— Pred porotniki v Mariboru se bo moral dne 12. septembra braniti prefekt Anton Korošec, ker ga je bivši odgovorni urednik »Slovenskega Gospodarja«, — tudi mnogokateremu tržaškemu Slovincu dragi prijatelj — Janša Avgust izdal, da je bil avktor nekega inkriminiranega članka.

Razne vesti.

Redek slučaj zanimivosti. Pred angležkim mestnim sodiščem vodila se je te dni testamentarna razprava in poklicana je bila neka priča. Predsednik je vprašal moža med drugim:

— Imate li brate in sestre?

— Imel sem samo jednega brata, ki pa je umrl pred 150 leti, je odgovorila priča. Sodišče je mislilo, da je to šala in že je hotel predsednik posvariti pričo, kar mu je ta odgovoril povsem resno:

— Moj oče se je oženil v dobi 19 let; dobil je sina, ki je umrl še tisto leto. Ostal je udovec in oženil se je ponovno v starosti 75 let; iz tega zakona sem se rodil jaz, ki imam zdaj že 94 let. Seštejte 94 + 56 (razlika izmed 19 in 75) in dobite 150 let. Žal, da starček ni poznal svojega jedinega brata.

Princ Čun. Jedini Evropejec, katerega je princ Čun — načelnik kitajskega poslanstva v Berlinu — vsprejel v Baselu in ki je brata kitajskega cesarja videl od blizu, je francoski publicist A. Ullar. On pravi, da je princ Čun majhen, slab, rudeče-blede barve v licu in nežnih rok. Čelo mu je veliko in široko, kakor vsa glava, ki ni v razmerju z njegovim životom. V obče napravlja princ Čun na človeka utis, kakor da bi bil bolan. Čelo in nos mu izgledata kakor da se mu potita. Ullar pravi, da je princ Čun kakor nesrečna opica, ki se daje nositi sem in tja po svetu.

Žensko gibanje v Japonski. Iz Japonske prihajajo zanimive vesti o ženskem gibanju. Nedavno so v Tokinu odprli vseučilišče za ženske, ki ima mnogo slušateljic, a japonske bogatašice je podpirajo s podporami, zakladi itd. V mestu Nagam se je ustanovilo društvo žensk, ki so se obvezale, da stopijo v zakon le z moralnim in neomadeževanim možem, a v Tokinu se je zopet zasnova poseben odbor, ki naj izvede reformo nepraktične nošnje, ki jo imajo Japonke.

Književnost in umetnost.

* »Slovenka«. Vsebinska 8. številke je sledeča: Žensko vprašanje v istrskem deželnem zboru. Ivanka. Trst. — Žensie v Rusiji. Božidar Tvorcev. Kaluga. — Važna izjava o ženski izomiki. Uredništvo. — Pravica do življenja. Zofka Kveder. Praga. — Noeturno. Demeter. Celje. — O detomorihi. Nada. Trst. — Je-li Karol Veliki — svetnik? Leda. Trst. — Kresni spomin. Zorana. — Politična in javna prava žen. Dr. M. S. Poličević. — Pesem. Demeter. Celje. — Nove knjige. — Beleške.

Gospodarstvo.

× Prvi vipavski kmetijski shod, združen s sadno in z grozdno razstavo priredel podpisana društva dne 15. septembra 1901. v Kosovljah pri Rihenbergu.

Na shodu se bodo razpravljala najbolj pereča vprašanja glede našega sedanjega gospodarstva, vzlasti ona, ki se tičejo najvažnejših naših strok, namreč vinarstva in sadjarstva. Določi se, v kateri smeri naj vipavski kmetovalci delujejo v bodoče, da dobijo kolikor-mogoče bogatih, dragocenih a jednovrstnih pridelkov, in kako naj se organizujejo, da bodo te pridelke gotovo in drago prodali.

Razstava bo kazala svetu, kaj pridelujemo v naši deželi, a pokaže tudi, kaj bi lahko pridelovali. V doseg tega namena, vabijo se naši gospodarji, da razstavijo v obili meri svoje pridelke. Posebna komisija sestavljena iz nepristranskih veščakov določila bo razstaviščem denarne in druge nagrade od 50 do 100 kron.

Kdor hoče razstaviti, oglasi naj se pri prvo podpisanim društvu do 12. septembra.

Na razstavi se bodo razkazovala tudi različna opravila, ki so našim gospodarjem bodi neznana ali pa jih slabo opravljajo, kakor n. pr.: kako se ima pravilno napravljati belo in kako črno vino, kako je ravnati s kletarsko posodo, kako se sadje zapakuje, suši in shranjuje, kako se napravlja sadni most itd. itd.

Shod, katerega se lahko vsakdo udeleži, prične v nedeljo dne 15. septembra ob 10. uri zjutraj. **Razstava** se odtepi po shodu in bo odprta tri dni.

Vstopnina znaša 20 stotink.

Vipavski kmetovalci! Vsi stanovi človeške družbe se gibajo in napredujejo. Ali naj še nadalje spimo? Ne! V bratski slogi združimo se dne 15. septembra vsi do enega in pokažimo vsetu, da smo vstali, da hočemo napredovati tudi mi! Tu gré le za naše vidno propadajoče gospodarstvo, katerega hočemo rešiti! Vseh brez razlike in političnega mišljenja vas torej vabi:

Odsek za prireditve prvega vipavskega kmetijskega shoda, združenega s sadno in z grozdno razstavo.

Vinarsko in sadjarsko društvo na Brjah.
Vinarsko in sadjarsko društvo v Kamnjah.
Vinarsko in sadjarsko društvo v Rihenbergu.

Brzjavna poročila.

Deželni zbor isterski.

KOPER 7. (B) Deželni zbor isterski snide se dne 14. t. m. ob 11. uri zjutraj v Kopru.

Atentat na predsednika Zedinjenih držav.

BUFFALO 6. (B.) Po atentatu je skušala množica napadalec linčati. Redarjem pa se je posrečilo, da so ga spravili iz razstave in odveli v zapore.

BUFFALO 6. (B.) Napadalec se imenuje Friderik Nieman. Tu je bival nekoliko tednov. Priznaje se anarhista in je poljskega pokoljenja. Prva krogla je prouzročila le lahko rano v mesu, druga pa je obtičala brčkone v želodec. Stanje ranjenega je razmerno ugodno. Napadalec je v 28. letu svoje dobe.

BUFFALO 6. (B.) Malo pred 7. uro so izrekli zdravniki, da sti rani sicer zelo resni, da pa niste radi tega absolutno smrtni. Krogle v spodnjem delu telesa našli. Vendar so rano zašili. Nieman je ustrelil skozi žepno ruto, v katero je skril orožje. Redarji in druge osebe so le s težavo ukrotili morilec. Obraz mu je bil razpraskan in krvav.

BUFFALO 6. Ob 8. uri 15. min. zvečer. (B.) Zdravniki so izdali poročilo, iz katerega izhaja, da je spodnje telo prestreljeno. Krogla je udrla v želodec ter ga predrla. Želodec so skrbno zašili se svilo. Nadaljne poti krogle niso mogli pogoditi vzlic najekrb-

nejemu preiskavanju. Predsednik je dobro prestal operacijo, toda o vspehu ni možno še nič gotovega reči. Vendar pa njegovo stanje dopušča nado, da ozdravi.

BUFFALO 6. ob 10. uri 40 min. (B.) Ob tej uri izdani buletin pravi, da se ranjenec ugodno okreplja. Temperatura 100.4, žila 124, sopenje 24.

Vojna v južni Afriki.

LONDON 7. (B) »Times« javlja iz Pretorije včerajšnjega dne, da so v Johannesburgu zaprli več oseb, kar je v zvezi z aretovanjem dra. Krause v Londonu.

Francosko-turški spor.

CARIGRAD 7. (B) Pravni prisednik turške vlade Hakki Bey je šel danes na francosko poslaništvo, da bi govoril s poslaniškim svetovalec Bapstom, ki pa ni bil navzoč. Hakki Bey je pustil na poslaništvu daljšo pismeno prijavo, ki sicer ne obsega nikake ponudbe, ki pa vendar razlaga potrebo, da turška vlada pregleda račune obeh upnikov. Turška da skuša še vedno, da bi se direktno sporazumela z upnikoma.

Tržaški Sokol

Svabi na plesne vaje, katere bo prirejal začeni z nedeljo, dne 8. septembra t. l. v društveni telovadnici (ulica Coroneo št. 15.) Začetek ob 5. uri popoldne: Na zdar! O d b o r.

»Gospodarsko društvo« na Kontovein sprejme

krčmarja

nastop 28. oktobra t. l.

Isti more biti poročen in njegova žena dobra kuharica, glasbe zmogni imajo prednost. **Natančnejše pove upravnistvo tega lista.**

Svoj k svojim!

Zaloga obuvala

v ulici Riborgo št. 2.

Pozor okoličani in tukajšnji Slovenci! V mojej zalogi vdobite na izbor najcenejše in okusno izdelano obuvalo.

Sprejemam tudi naročbe po meri. Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča

Lovrene Vodopivec.

Redka prilika.

235 komadov za 2 gl. 10 novč.

Ena krasna pozlačena ura z lepo goldinsko veržico, točno idoča, 3 letno jamstvo; 1 fina skatljica za cigarete; 1 jako fin ustnik za cigarete; 1 krasna novčarka; 1 eleg. žepno ogledalo s glavnikom; 1 garnit. gumbov za srajce in manšete iz double zlata, patentovane zatvorke; 1 krasen pozlačen prstan z imitovanimi biseri, tudi za dame; 1 najboljša špila za kravato z ponarejenimi briljanti; 1 eleg. pisalna orodje; 1 lepo vezana beležnica; 1 jako eleg. broša za dame igla najnovejše mode; 21 gumba z ponarejenimi briljanti jako premočljivi; 1 zobotrebni od želvine kosti z enim rezilom in ključem za gumbovanje, amerik. delo in še 170 komadov raznih predmetov, koji so doma neobhodno potrebni z uro vred, ki sama toliko velja, stane le 2 gl. 10. Razpošilja na povzetje odpravna trdka,

S. W. Löffler, Krakovo.

Poštno prodalo 18. Kar ne ugaja denar nazaj.

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.
• T R S T •
TOVARNA: ZALOGA:
Via Tessa, Piazza Rosario št. 2
Via Limitanea, (šolsko poslopje)
In Via Riborgo št. 21
Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Izvršuje nabor tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI CENIK ZASTONJ IN FRANKO
Predmeti postavio se na parobrod ali železnico franko.

Velikanska rastava pohištva in tapetarij. Izvenredno ugodne cene. **VILJEM DALLA TORRE**
v Trstu, trg Giovanni 5. (Palača Diana.)
— Moje pohištvo donese srečo. —

Trgovina z izgotovljenimi oblekami.
Salarini. Ponte della Fabbra št. 2, vogal ul. Torrente. Podružnica Piazza Pozzo del Mare št. 1, druga podružnica „Alla città di Londra“ z najfinjšimi izdelki v ulici Poste nuove 3 (Brunerjeva hiša). Zaloga izgotovljenih oblek za moške in dečke in sicer: obleke za moške od gl. 6.50 do 24, za dečke od gl. 4.50 do 12, suknene jope v velikem izboru od gl. 3 do 8, suknene hlače od gl. 1.80 do 4, volnene goldinarjev 4.50 do 9. Velik izbor površnih sukenj v modernih barvah od gl. 9 do 16. Volnene obleke za dečke od 3 do 12 let od gl. 2.50 do 9, od platna ali satena v raznih barvah od gl. 1 do 5. Haveloki za moške in dečke po najnižjih cenah. Hlače od moškega (alodjeva koža) za delavce, izgotovljene v lastni predilnici na roko v Kormiun od gl. 1.30 do 2.
 Lastna posebnost: črtane močne srajce za delavce gl. 1.20. Velika zaloga snovij za moške no meter ali tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovijo z največjo točnostjo v slučaju potrebe v 24 urah.

Pozor stariši! Snažno zakrpani čevlji prihranijo nove, kar popravlja prav točno in po nižji ceni vratar hiše št. 3, na trgu S. Giovanni, tik lekarna Leitenburg.

Nova čevljarnica „Alla Corsia Giulia“, Fran Benčiča v Trstu, ulica Giulia št. 3. Velika zaloga obnavlja vsake vrste lastnega izdelka za moške, ženske in otroke. Blago kakor: podplati, usnje in pripadki so iz najboljših tu- in inozemskih tovarn. Izvršuje točno vsako naročbo po meri in najnovejši modi. Vsaka poprava se dogotovi v istem dnevu. Cene brez konkurence. Kože v vseh barvah.

Zaloga vsakovrstnega pohištva.
Anton Breščak v Gorici, Gosposka ulica št. 14 in ulica Veturini ima v zalogi v veliki izbiri pohištvo vseh sogov za vsak stan od najboljšega izdelka. V zalogi ima: podobe na platno in šipe, ogledala, žime za patno, razne tapecarije itd. Daje tudi na obrok.

Blag. gosp.
Gabrijel Piccoli
 dvorni založnik Nj. Svetosti papeža Leona XIII v Ljubljani.
 Podpisani si usojajo naznaniti Vašemu blagorodju, da se je doposlana mi tinktura za želodec rabila z dobrim uspehom pri želod- čnem ter črevesnem ka- taru kakor tudi v boleznih na jetrah in obistih.
 GRADEC, dne 2. februarja 1897.
Bolnišnica usmiljenih bratov
 Provincijal:
 F. Emanuel Leitner, višji zdravnik.
 Blag. gosp.
Gabrijel Piccoli
 Ljubljana.
 Že mnogo časa svetujem vsem onim, kateri trpijo na bolečinah v želodcu in nerednostih v črevesih, da uporabljajo Vašo izvrstno **želodčno tinkturo**, kojoj sem jaz sam uporabljal s prav izvrstnim uspehom. Z odličnim spoštovanjem
 Momjan (Istra), 6. oktobra 1900.
Don Peter Franceschini, duhoven.

Trgov.-obrtna registrirana zadruga
 z neomejenim jamstvom.
 V GORICI, semeniška ul. št. 1, I. nadstr.

Obreduje hranilne vloge, stalne, ki si nalože za najmanj jedno leto po 5%, navadne po 4 1/2% in vloge na Conto-current po 3.60%. Sprejema hranilne knjižice družih zavodov brez izgube obresti ter izdaja v zameno lastne. Rentni davek plačuje zadruga sama.

Daje posojila na poroštvo ali zastavo na 5letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, proti vkupitju varščine na 10letno odplačevanje, / tekočem računu po dogovoru.

Sprejema zadružnike, ki vplačujejo delež po 300 kron po 1 krono na teden, ali daljših obrokih po dogovoru. Deleži se obrestujejo po 6.15%.

Vplačevanje vrši se osebno ali potom položnice na čekovni račun št. 842.366.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9—12. dopoldne.

Velika zaloga krojnega blaga.
Krojaška zadruga
 vpisana zadruga z omejeno zavezo
 GORICA Gosposke ulice 7 GORICA
 Priporoča vse v to stroko spadajoče blago ter jamči za pošteno in solidno postrežbo.
 Cene stalne brez pogajanja.

Gostilna Fr. Valetič, ulica Solitario št. 12. Vedno sveže pivo po 24 nč. Okolčansko in istrsko vino po 40 nč.

Grand Hôtel-Restaurant Obelisk

OPČINA

Nova lastnika ravnatelja Berrettini & Cattaneo.

Valikanski vrt in veranda. — Krasen razgled.

Izvrstna kuhinja Plzensko in Kulmbaško pivo. dobro perskrbljena vsaki čas. Specijaliteta: Kraški teran. KEGLJIŠČE. — LAWN-TENNIS. — KROGLJIŠČE. — BILJARD. — TELOVADNE PRIPRAVE. | Telefon št. 657. |

Ob nedeljah in praznikih v lepem vremenu vozne zveze od restavracije „Central Pilsen“ na Opčino. Najzmernejše cene. Točno postrežbo vodi lastnika-ravnatelja osebno.

Vsakojaka pojasnila daje in slučajna naročila prejmlje gospod BERRETTINI

„Nova restavracija Centrale Pilsen“, (Trst Via Torrente 10)

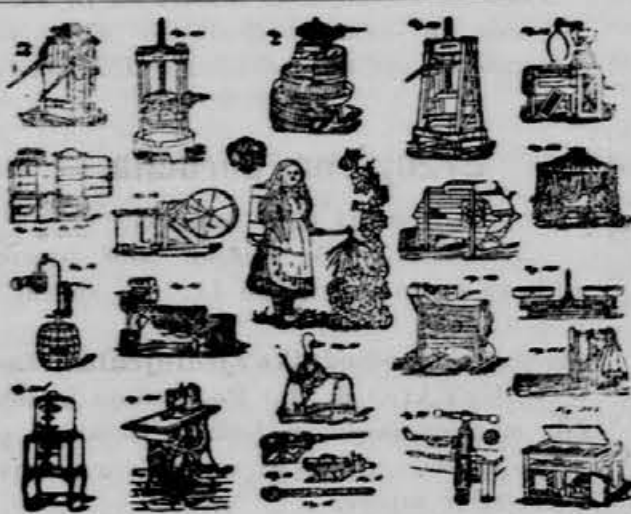
z vrtom, kamor ne pride prah, ker je v zavetji. O O Kegljišče. O O

Izvrstna kuhinja dobro perskrbljena vsaki čas. — Poštene cene. — Najtočnejša postrežba.

Vsaka gospodinja in mati

se mora blagrovati, katera rabi z ozirom na zdravje, varčnost in dobri okus Kathreiner-Kneippovo sladno kavo (pristno samo v znanih izvornih zavitkih).

IVAN SCHINDLER

Dunaj, III. Erdbergstrasse št. 12. razpošilja gratis in franko kataloge v slovensko-italijanskem jeziku z več kakor 400 slikami o vseh vrstah aparatov za stroje, potrebnih predmetih za kmetijstvo vinarstvo, za obrtne in gospodarske namene.

Cene nižje kakor drugod.

Za reelno postrežbo se garantira. Ugodni plačilni pogoji. Solidne zastopnike se išče.

IVAN SCHINDLER

ces. kralj.

privilegirani lastnik

Dunaj, III. Erdbergstr. št. 12.

Julij Redersen

izdelovatelj zdravniških pasov in ortopedičnih aparatov.

Trst. — Via del Torrente št. 858-3. — Trst. (Nasproti „Isola Chiozza.“)

Kirurški instrumenti, ortopedični aparati modroci, umetne roke in noge, berglje, ernanični pasovi, elastični pasovi in nogovice, suspensori, elektroterapevtski aparati, aparati za umetno dihanje ter predmeti za bolnike

Zaloga

predmetov za kirurška zdravljenja, angleški predmeti od gumija in nepremočljivih snovij.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA
 registrirano društvo z omejeno zavezo,
 v Gorici

Gosposka ulica hšt. 7., I. nadstr. v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega, če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4 1/2%, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6% in na vkupitje po 5 1/2% Urađuje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1900. Kron 1,263.563 Poštno-hran. račun št. 837.315.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrirana zadruga z omejenim poroštvo,

ulica S. Francesco št. 2, I. n.

(Slovenska Čitalnica).

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4% Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam.

Posojila dajejo se samo zadružnikom in sicer na ukupitje po 5 1/2%, na menjico po 6% na zastave po 5 1/2%.

Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in o 3—4 popoldne.

Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11—12 dopoldne in vsaki četrtek od 3—4 popoldne.

Postno hranilnični račun 816.004.

Podpisana priporoča svojo novo ustanovljeno postavno koncesijonirano

posredovalnico za službe.

Posredovalnica se nahaja na Lipskem trgu (Piazza Lipsia) št. 4 in prevzema posredovanja na službe vseh vrst.

Priporoča se udana

Josipina Jančič.

Razsežno jamstvo

Ludovik Borovnik

tovarna in izdelovalnica precizijskih pušk Borovlje (Ferlach) Koroško

priporoča

svoje najboljše in zanesljive puške vseh zistemov in kalibrov. Znamenite in ojestrorelne puške za šibre, risanice, lovske kratke puške in dvocevke za cele krogle iz dobrega kovanega materiala, najsolidnejše puškarsko ročno delo ter dobro preskušano. Komade, ki ne ugajajo, sprejemam nazaj, jih zamenjam ali pa povrnem denar. Sprejemam v popravljanje vse, udelavam cevi v stare puške, nova kopita, predelavam puške za nabijanje od spredaj v take za nabijanje od zadaj itd. Pri najsolidnejšem delu zmerne cene.

Slovenski cenik pošljem na zahtevanje brezplačno in franko

Cene zmerne.

Enega dijaka

sprejme na stan in hrano neka narodna družina v ulici del Torro št. 2, IV. 11, Domači sin stopi letos v IV. gimnazijski razred.

Pozor!

Častim si naznati slav. občinstvu, da je moja prodajalnica vedno preskrbljena manufakturnim blagom vsake vrste in po cenah, da se ne bojim nikake konkurence

vsaki dan dohaja novo blago.

V nadeji, da me bo slavno občinstvo počesčalo z obilnimi obiski, beleži spoštovanjem

F. Dobauschek,

trgovec z manufakturnim blagom. Via Barriera vecchia 27 v Trstu.

Se govori Slovenski!

PODJETJE ZIMOLO - TRST

Prvo podjetje

za pogrebne svečanosti

ustanovljeno leta 1876.

Pisarna: Corso 41 Zaloga: ul. Istituto 15

Telefon št. 141 | Telefon št. 145

Sprejemajo se pogrebi v veliki gali in I., II., III. IV. razreda; prevzi mrlicev v tu- in inozemstvo; katafalki v cerkvah za pogrebne svečanosti.

Izvršuje pogrebe v popolno črni, v zlato-črni, srebrno-črni in zlato-modri barvi.

Velika zaloga kovinskih krst, navadnih in najbogatejših; krst iz trdega lesa s kovinskimi okraski; vloženo cinasto krsto ali brez nje; lesenih krst; belo in črno lakiranih; vencev iz umetnih cvetic v porcelanu ali biserih.

Prodaja na drobno in na debelo oblek iz atlasa organtin, umetnih cvetic, napisov zlato-srebrnih in sploh vsakovrstnih pop brthmdoneevreg. i